

ศึกษากิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของนักศึกษานายบาลวิทยาลัยพยาบาล
สังกัดกระทรวงกลาโหม

เรืออากาศเอกหญิง วัชรภรณ์ เปาโรหิตย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 3537

ISBN 974-584-826-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I170.3 2064

A STUDY OF EVALUATION ACTIVITIES IN CLINICAL PRACTICUM OF STUDENT
NURSES OF NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF DEFENCE

Flt. Lt. Watcharaporn Paorohit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Nursing Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-826-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ศึกษากิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล

โดย

วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม

คณะ

เรืออากาศเอกหญิง วัชรภรณ์ เปาโรหิตย์

พยาบาลศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปราณ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *Nandee B...* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ลันตี ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *Pranom O...* ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

..... *Suporn P...* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปราณ)

..... *Warana P...* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุรณโชติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วัชรภรณ์ เปาโรหิตย์, เรืออากาศเอกหญิง : ศึกษากิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของ
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม (A STUDY OF EVALUATION
ACTIVITIES IN CLINICAL PRACTICUM OF STUDENT NURSES OF NURSING
COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF DEFENCE) อ.ที่ปรึกษา:
ศศ.คร. พ.ต.ค.หญิง พวงเพ็ญ ชูณฑปราน, 214 หน้า. ISBN 974-584-826-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกิจกรรมและปัญหาของอาจารย์พยาบาล
และหัวหน้าหอผู้ป่วยในการประเมินผลภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวง
กลาโหม จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ แผนกการพยาบาล การได้รับการอบรม ศึกษาจากประชากร
จำนวน 85 คน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบตรวจสอบรายการเอกสาร และแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบ
ความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงภายใน

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. อาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย ทำกิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยอาจารย์พยาบาลทำกิจกรรมระยะการวางแผน ระยะการวัด และ
ระยะการประเมินค่า มากกว่าหัวหน้าหอผู้ป่วย
2. อาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ทำกิจกรรมการประเมินผล
ภาคปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโททำกิจกรรมมากกว่า
แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ แผนกการพยาบาล และการได้รับการอบรม ไม่แตกต่างกัน
3. อาจารย์พยาบาล จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และการได้รับการอบรม
ทำกิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ที่มีวุฒิ-
การศึกษาปริญญาโท มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป และได้รับการอบรม ทำกิจกรรมระยะการวางแผนมากกว่า
4. หัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และการได้รับการอบรมต่างกัน
ทำกิจกรรมการประเมินผลไม่แตกต่างกัน
5. อาจารย์พยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วย มีปัญหาการทำกิจกรรมการประเมินผล ระยะการ
วางแผน และระยะการวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนระยะการประเมินค่า
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหัวหน้าหอผู้ป่วยมีปัญหามากกว่าอาจารย์พยาบาล

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์.....
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา.....
ปีการศึกษา2537.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C586220 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: ACTIVITIES/ EVALUATION/ PRACTICUM

WATCHARAPORN PAOROHIT, FLIGHT LIEUTENANT : A STUDY OF EVALUATION
ACTIVITIES IN CLINICAL PRACTICUM OF STUDENT NURSES OF NURSING
COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF DEFENCE. THESIS
ADVISOR : ASSIST. PROF. POLICE MAJOR PAJNGPHEN CHOONHAPRAN, Ph.D.
214 pp. ISBN 974-584-826-3

The objectives of this research were to study and to compare evaluation activities and problems of nurse instructors and head nurses in clinical practicum of student nurses of nursing colleges under the jurisdiction of the Ministry of Defence, classified by education, experience, nursing department and training. Eighty five of nurse instructors and head nurses were studied as population. The research instruments had been tested for content validity and internal reliability.

The major findings were.

1. Nurse instructors and head nurses performed evaluation activities which significant different at .01 level. Nurse instructors performed more planning, measuring and evaluating activities than head nurses.

2. Nurse instructors and head nurses as classified by education performed evaluation activities which significant different at .05 level. Nurse instructors and head nurses who had Master Degree performed more activities. When classified by experience, nursing department and training there were not significant different.

3. Nurse instructors classified by education, experience and training performed different evaluation activities and were significant different at .05 level. Nurse instructors who had Master Degree and had more experience than 10 years and had been trained performed more planning activities.

4. Head nurses classified by education, experience and training performed no different evaluation activities.

5. Nurse instructors and head nurses had planning and measuring problems in evaluation activities and were significant different at .01 level but for evaluating problems there were significant different at .05 level. Head nurses had more problems than nurse instructors.

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อผู้ผลิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พ.ต.ต.หญิง พวงเพ็ญ ชุณหปราณ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปุณณโชติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติเพื่อการวิจัย รองศาสตราจารย์เดือน สิ้นธุ์เธ็บทม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำการใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์ ที่คอยให้กำลังใจมาตลอด และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 14 ท่าน ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไข ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่ดีในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก หัวหน้ากองการพยาบาลโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ หัวหน้ากองการพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ หัวหน้ากองการพยาบาลโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ หัวหน้างานพยาบาล อาจารย์พยาบาลทุกท่าน หัวหน้าหอผู้ป่วยทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำแบบตรวจสอบรายการเอกสาร และตอบแบบสอบถาม ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน กองทัพอากาศไทย ผู้บังคับบัญชา เพื่อนผู้ร่วมงาน คุณพ่อสุวรรณ คุณแม่อุไร ที่ให้สติปัญญาและความไม่รู้จักคุณแม่กนต์ศิริ-คุณพ่อประดิษฐ์ น.ท. วงศกร ต.ช. กิจบัติ และ ต.ญ. ชวิญชนก เปาโรหิตย์ ที่คอยให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

วัชรารณณ์ เปาโรหิตย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ปัญหาของการวิจัย.....	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผล.....	16
- ความหมายของการประเมินผล.....	17
- ความสำคัญของการประเมินผล.....	18
- วัตถุประสงค์ของการประเมินผล.....	20
- หลักการประเมินผล.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาพยาบาล.....	23
- องค์ประกอบของการศึกษาพยาบาล.....	23
- การจัดการศึกษาพยาบาล.....	23
- การจัดการศึกษาภาคปฏิบัติ.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	26
	28
	29
	41
	46
	59
	61
	61
3	70
	70
	71
	75
	76
4	78
5	140
	141
	153
	179
	180
	186
	214

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การให้น้ำหนัก (Weighting) ของการวัดในแต่ละ Domain.....	47
2	แสดงจำนวนอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตามวิทยาลัย พยาบาลและโรงพยาบาล.....	71
3	จำนวน และร้อยละของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกตาม สถานที่ปฏิบัติงาน ตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา แผนกการพยาบาล ประสบการณ์ในการประเมินผลภาคปฏิบัติ การอบรมการวัด และประเมินผล ระยะเวลาการอบรม จำนวนนักศึกษา จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยที่ทำการนิเทศ และประเมินผล.....	79
4	จำนวน ร้อยละ ของประชากรอาจารย์พยาบาลที่มีเอกสารประกอบ การประเมินผลภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล.....	82
5	จำนวน ร้อยละ ของประชากรหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีเอกสารประกอบ การประเมินผลภาคปฏิบัติของนักศึกษาพยาบาล.....	87
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนกิจกรรมการประเมินผล ภาคปฏิบัติ ของอาจารย์พยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ.....	92
7	ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนกิจกรรมการประเมินผล ภาคปฏิบัติ ของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำแนกเป็นรายข้อ.....	95
8	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการ ประเมินผลภาคปฏิบัติเป็นรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน.....	97
9	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจกรรมการ ประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นรายข้อ จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน.....	98
10	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจกรรมการ ประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าทอผู้ป่วย เป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	102
12	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการประเมินผลภาคปฏิบัติ.....	105
13	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าทอผู้ป่วย เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์ในการประเมินผลภาคปฏิบัติ.....	106
14	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายด้าน จำแนกตามแผนกการพยาบาล.....	108
15	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายด้าน จำแนก ตามการอบรมการวัดและประเมินผล.....	109
16	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายชื่อ จำแนกตาม การอบรมการวัดและประเมินผล.....	110
17	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาล เป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิ การศึกษา.....	113
18	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลเป็นรายชื่อ จำแนกตามวุฒิ การศึกษา.....	114

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาล เป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการประเมินผล.....	117
20	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาล เป็นรายข้อ จำแนกตามประสบการณ์.....	118
21	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลเป็นรายด้าน จำแนกตามการอบรมการวัดและประเมินผล.....	121
22	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของอาจารย์พยาบาลเป็นรายข้อ จำแนกตามการอบรมการวัดและประเมินผล.....	122
23	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติ ของหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	125
24	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติ ของหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายข้อ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	126
25	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติ ของหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์.....	129
26	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของหัวหน้าทอผู้ป่วยเป็นรายข้อ จำแนกตามประสบการณ์.....	130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติของหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นรายด้าน จำแนกตามการอบรมการวัดและประเมินผล.....	132
28	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติ ของหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นรายข้อ จำแนกตามการอบรมการวัดและประเมินผล.....	133
29	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหากิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติเป็นรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติงาน	136
30	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหากิจกรรมการประเมินผลภาคปฏิบัติ ของอาจารย์พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยเป็นรายข้อ จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน.....	137

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงการประเมินผล.....	30
2	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการประเมินผล.....	31
3	แผนภูมิการประเมินผลการศึกษาแบบ Tyler's Model.....	32
4	แผนภูมิแนวทางการปฏิบัติการประเมินผล.....	40
5	กรอบแนวคิดการประเมินผลภาคปฏิบัติของนักศึกษายาบาล.....	45